773/07

Den 4. juni 2007 blev i sag nr. 69.875:

xxxxxx xx xxxxxxxx
xxxxxxxx xxx xx xxx
xxxx xxxxx

mod

PBU
Pædagogernes Pensionskasse
Østerfælled Torv 3
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har arbejdsmarkedspensionsordning i PBU Pædagogernes Pensionskasse, klager ved sin repræsentant P.S. over størrelsen af den invalidepension, som hun siden 1994 har modtaget fra selskabet.

Selskabet har beregnet klagerens invalidepension på baggrund af et overført depot fra Pensionskassen for Sygeplejersker/PKA. Selskabet har afvist at yde invalidepension på baggrund af klagerens efterfølgende indbetalinger til PBU, hvilket det har begrundet med, at hendes erhvervsevne var nedsat med mindst to tredjedele allerede ved optagelsen i selskabet. Subsidiært har selskabet gjort gældende, at klagerens krav er forældet i henhold til forsikringsaftalelovens § 29.

Klageren, der er født i 1942 og uddannet sygeplejerske samt pædagog, blev med virkning fra den 1/7 1993 optaget som medlem i det indklagede selskab. Optagelsen i selskabet skete samtidig med, at hun påbegyndte en fuldtidsstilling som socialpædagog i en børneinstitution.

Den 25/10 1993 blev klageren sygemeldt.

En allerede foretagen opsparing i Sygeplejerskernes Pensionskasse/PKA blev primo december 1993 overført til PBU.

Klageren fratrådte sin stilling den 1/1 1994, og i august 1994 ansøgte hun om offentlig førtidspension.

Den 5/10 1994 modtog selskabet fra klageren ansøgning om invalidepension. Endvidere modtog selskabet en af overlæge P.H., psykiatrisk afdeling, V. Sygehus, udfærdiget lægeerklæring, der er dateret 23/8 1994. Af denne erklæring fremgår bl.a.:

"

Spørgsmål	Svar
SYGDOM som årsag	
1.A. Diagnoser, angivet på latin	**A.** Emotionelt ustabil personlighedsstruktur, borderline type, anoreksi- og bulimisymptomer tidligere misbrugsproblemer (alkohol, morfika)
B. Udførlig beskrivelse af den nuværende sygelige tilstand med særlig vægt på de objektive tegn ...	**B.** Kan ikke klare den tætte og forpligtende kontakt i forb. med arb.forhold, reagerer med fysiske symptomer, tidligere svære misbrug og stadig anoreksi- og bulimisymptomer.
C. Hvornår begyndte lidelsen?	**C.** Fra den tidligste barndom. Havde sit første selvmordsforsøg i 7 års alderen. Kom ind i svært misbrug i starten af 80'erne, i forb. m. skilsmisse.
D. Hvornår blev den erkendt og taget under behandling?	**D.** Har været i konstant kontakt med herværende psyk. afd. og under behandling såvel amb., under indlæggelser, i dagshosp. siden 10.11.87.
E. Hvornår kom medlemmet under Deres behandling?	**E.** Se D.
F. Nærmere beskrivelse af behandlingsforløbet, herunder behandlingens art ...	**F.** Er behandlet såvel psykoterapeutisk som medikamentelt og optræningsmæssigt. Gennemført ny uddannelse som pædagog, hvor det efterhånden har vist sig, at hun er så skrøbelig og dårligt fungerende, reagerer med så stærke symptomer, at hendes erhvervsevne må vurderes som nedsat med over 2/3. Har igennem det sidste år gradvist selv accepteret og forstået dette.
G. Har tidligere lidelser haft indflydelse på den nuværende tilstand?	**G.** Nej.

…

PROGNOSE	
3.A. Kan specialbehandling eller indlæggelse på et sygehus eller lignende tænkes at medføre bedring af arbejdsevnen?	**A.** Har været under kvalificeret og tæt specialbehandling de sidste knap 7 år og vil fortsat blive fulgt tæt fremover. Der er intet, der tyder på, at behandlingen vil medføre en bedring af arbejdsevnen. *Tværtimod* er resultatet nok, at det er blevet tydeligt, også for hende selv, at arbejdsevnen er blivende nedsat.
B. Skønnes lidelsen at ville efterlade blivende følger, og da hvilke?	**B.** - Se ovenfor.
4.A. Fra hvilken dato måtte medlemmet opgive sit hidtidige arbejde?	**A.** Oktober 1993.
B. Af hvilken art var dette arbejde?	**B.** Pædagogarbejde i børnehave.
C. Skønner De, at medlemmet senere eller delvis vil kunne genoptage ovennævnte arbejde og da hvornår? Eller: Skønner De, at medlemmet vil kunne bestride et andet arbejde, der svarer til pågældendes uddannelse?	**C.** Nej, gældende såvel det aktuelle pædagogjob som ethvert andet arbejde.
D. Kan medlemmet på nuværende tidspunkt overhovedet udføre noget arbejde? I bekræftende fald:	**D.** Nej. ...
... **6.** Har De i øvrigt oplysninger at give, af betydning for bedømmelsen af retten til invalidepension?	Pt. har i de syv år, hun har været i behandling her, simpelthen knoklet med sit liv, skaffet sig uddannelse, arbejde og arbejdet hårdt i sin behandling. Er omsider inden for det sidste års tid kommet til en erkendelse af, at hun ikke kan magte det. En erkendelse, vi fuldt ud deler. Vi er ikke i tvivl om, at vor diagnose er dækkende, og at det drejer sig om ganske svær borderline-tilstand med meget gamle rødder og dårlige funktioner allerede fra den tidlige barndom, meget tidligt selvmordsforsøg, meget tidlig anoreksi/bulimi.

"

I april 1995 fik klageren af Revaliderings- og Pensionsnævnet tilkendt førtidspension med virkning fra den 1/9 1994.

I selskabets skrivelse af 15/5 1995 til klageren hedder det bl.a.:

> "Vi kan meddele, at du på baggrund af de modtagne helbredsoplysninger er blevet bevilget invalidepension fra PBU med virkning fra den 01.09.1994.
>
> Din invalidepension tilkendes dig på baggrund af det indskud vi har modtaget fra PKA i december måned 1993.

> Der vil udover invalidepensionen blive udbetalt en invalidesum på kr. 120.000,00 fra Forenede Gruppeliv, som vil rette henvendelse til dig angående udbetalingen.
>
> Da vores lægekonsulent har vurderet, at din erhvervsevne allerede var nedsat med 2/3, ved optagelsestidspunktet den 01.07.1993 er du ikke berettiget til invalidepension fra PBU for perioden 01.07.1993 til 31.12.1993. Disse pensionsbidrag vil derfor blive tilbagebetalt til dig med renter.
>
> Til orientering kan det oplyses, at afgørelsen er truffet i henhold til PBU's pensionsregulativ § 1 stk. 5, hvorefter pensionsudbetaling kan nægtes, såfremt medlemmets erhvervsevne på optagelsestidspunktet er nedsat med mindst 2/3.
> ...
> Din månedlige invalidepension udgør kr. 2.378,00 før fradrag af indkomstskat."

Klagerens repræsentant, der er advokat, rettede den 30/4 2006 skriftlig henvendelse til selskabet, idet han fandt, at den af selskabet til klageren udbetalte invalidepension ikke var korrekt beregnet og burde være større.

Selskabet gennemgik herefter sagen. På baggrund heraf fastholdt selskabet, at pensionen er korrekt beregnet, hvilket blev meddelt klageren ved skrivelse af 23/5 2006.

Ved skrivelse af 30/5 2006 anmodede klagerens repræsentant selskabet om at oplyse, hvorpå selskabets lægekonsulent i sin tid støttede sin vurdering af klagerens erhvervsevnetab, ligesom han anmodede selskabet om at fremsende kopi af de bilag og erklæringer m.v., som lå til grund for vurderingen.

Primo juni 2006 modtog klagerens repræsentant fra selskabet kopi af den ovenfor gengivne lægeerklæring af 23/8 1994. I følgeskrivelsen, der er dateret 6/6 2006, oplyste selskabet bl.a., at de vedlagte helbredsmæssige oplysninger dannede grundlag for selskabets tilkendelse af invalidepension i maj 1995.

I skrivelse af 8/6 2006 fra klagerens repræsentant til selskabet hedder det bl.a.:

> "De oplyser i brevet af 6/6 2006, at PBU's lægekonsulent var enig med P.H. i dennes vurdering i formentlig august 1994 af tab af erhvervsevne som oplyst ovenfor, og De anfører videre, at 'da den svære psykiske lidelse har været til stede og behandlingsresistent siden barndommen, var erhvervsevnetabet ved optagelsen i PBU (altså 1/7 1993) dokumenteret ligeledes nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne'.
>
> Hertil oplyser jeg, at G.H.S. gennem hele 1960'erne har arbejdet alsidigt som sygeplejerske på fuld tid i afdelinger for medicin, hjerte, narkose og intensiv behandling,

men ophørte hermed primo 1970 i forbindelse med, at hun fødte 3 børn. Efter få år gik hun på ny i arbejde på halv tid i 7 år og derefter 5 år på fuld tid som sygeplejerske, indtil hun i slutningen af 1980'erne påbegyndte uddannelse som socialpædagog. Efter at have fuldendt denne uddannelse havde G.H.S. fra maj 1992 arbejde på fuld tid først i svømmehal med livredning som arbejdsområde og umiddelbar derefter fra 1/7 1993 som socialpædagog i børnehave.

At lidelsen har været til stede fra barndommen, giver ikke grundlag for at konkludere, at G.H.S.' erhvervsevnetab pr. 1/7 1993, eller mere end 1 år forud for P.H.s erklæring i sagen, har været 'nedsat med mere end 2/3 af den fulde erhvervsevne', således som det må fordres, for at medlemskab af PBU kan annulleres jfr. det den 6/9 1993 af PBU til G.H.S. udfærdigede medlemsbevis."

Efterfølgende fulgte en omfattende korrespondance mellem parterne, hvilket imidlertid ikke resulterede i enighed. Sagen blev herefter indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Klageren har ved sin repræsentant nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at hun - indtil hun fylder 67 år - er berettiget til udbetaling af invalidepension beregnet på baggrund af de oprindelige indbetalinger til Sygeplejerskernes Pensionskasse/PKA og de efterfølgende indbetalinger til PBU. Til støtte herfor har repræsentanten i klagen til nævnet bl.a. anført, at selskabet ikke har godtgjort, at klagerens erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad på tidspunktet for optagelsen i selskabet, og at selskabet derfor ikke har været berettiget til at ophæve medlemskabet. For så vidt angår spørgsmålet om forældelse, har repræsentanten - med henvisning til Bo von Eyben: "Forældelse II", 1. udgave 2005, side 204, samt U2003.1791H - gjort gældende, at forældelsesfristen for retten til pension er 20 år efter Danske Lov, medens retten til de konkrete månedlige ydelser forældes efter forsikringsaftalelovens § 29. Ifølge repræsentanten er dette ensbetydende med, at alene den del af klagerens krav, som vedrører ydelser, der ligger mere end fem år tilbage, er forældet.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 15/8 2006 til nævnet bl.a. anført:

"Det er PBU's primære påstand, at der i maj 1995 forelå et tilstrækkeligt grundlag for at træffe afgørelse om, at G.H.S. varigt havde mistet 2/3 af sin fulde erhvervsevne allerede ved optagelse i PBU den 1. juli 1993.

PBU's lægekonsulent vurderede dengang erhvervsevnetabet på baggrund af de indsendte oplysninger fra overlæge P.H. fra psykiatrisk afdeling. Der blev her lagt

særlig vægt på, at G.H.S. blev varigt sygemeldt pga. den psykiske lidelse, allerede den 25. oktober 1993 - dvs. under 4 måneder efter optagelsen i PBU.

Det er PBU's sekundære påstand, at G.H.S.' krav om genoptagelse af sagen er forældet.

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1, at krav grundet i forsikringsforholdet forældes 2 år efter udgangen af det kalenderår, i hvilket fordringshaveren fik kundskab til kravet og om, at det er forfaldet og i alt fald 5 år efter kravets forfaldstid. Forældelsesreglerne sikrer forsikringsselskaberne mulighed for en vis risikostyring, idet selskaberne med de angivne indsigelsesfrister ikke stilles overfor meget gamle krav, ligesom det sikres, at en bevisliggørelse ikke gøres umulig.

G.H.S. fik ved brev af 15. maj 1995 tilkendt invalidepension fra PBU. Det fremgår tydeligt af brevet, **at** hun var berettiget til en invalidepension fra 1. september 1994, **at** invalidepensionen udelukkende er tilkendt på baggrund af det overførte beløb fra PKA, og **at** der således var givet afslag på ret til invalidepension fra PBU på grundlag af bidrag for perioden fra den 1. juli 1993 til den 31. december 1993, samt **at** bidrag for denne periode også er tilbagebetalt. På dette tidspunkt havde hun således kundskab om kravet, og at det i givet fald ville være forfaldet.

G.H.S. havde mulighed for at klage over afgørelsen indtil udgangen af 1997, hvilket ikke er sket. Den nu modtagne klage over PBU's tidligere afgørelse er derfor forældet efter forsikringsaftalelovens § 29."

Klagerens repræsentant har i skrivelse af 24/8 2006 til nævnet kommenteret det af selskabet anførte.

Efterfølgende har klagerens repræsentant i flere skrivelser til nævnet gjort opmærksom på, at de af selskabet fremlagte bilag er utydelige. Selskabet har hertil forklaret, at der i stor udstrækning er tale om håndskrevne telefax, som ikke er særligt tydelige.

Nævnet har fået forelagt sagens akter, herunder parternes omfattende korrespondance.

Af klagerens medlemsbevis, der er dateret 6/9 1993, fremgår bl.a.:

"Optagelsen sker i henhold til det fra 1. januar 1992 gældende pensionsregulativ. Bestyrelsen kan afvise at udbetale pensionsydelser, hvis erhvervsevnen på optagelsestidspunktet er nedsat med mere end 2/3 af den fulde erhvervsevne."

Af Pensionsregulativ 6 fremgår bl.a.:

"**§ 1 Medlemsoptagelse mv.**
...
Stk. 5
Bestyrelsen kan afvise at udbetale ydelser, såfremt medlemmets erhvervsevne på tidspunktet for bidragsbetalingens påbegyndelse var nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne. Afvises udbetalingen af ydelser, udbetales et beløb svarende til de indbetalte pensionsbidrag med renter til medlemmet, hvorefter medlemskabet ophæves. Forrentning af de udbetalte beløb sker efter regler fastsat af bestyrelsen."

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærker nævnet, at alle fremlagte sagsakter er læsbare.

Det fremgår af sagen, at klageren blev sygemeldt pr. 1/10 1993. Således som sagen foreligger oplyst, finder nævnet det ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne var nedsat i dækningsberettigende grad forud for optagelsen i selskabet pr. 1/7 1993. Selskabet har derfor ikke med henvisning hertil været berettiget til at afvise udbetaling som sket. Som udgangspunkt har klageren derfor krav på udbetaling af ydelser på baggrund af de til selskabet foretagne indbetalinger.

Under henvisning til, at klageren i 1995 blev meddelt, at PBU ikke ville anerkende hende som ydende medlem af pensionskassen med henvisning til den allerede påståede invaliditet, finder nævnet, at klagerens ret til at blive optaget som nydende medlem er forældet i henhold til såvel den toårige som den femårige forældelsesregel i forsikringsaftalelovens § 29. Nævnet kan af den grund ikke kritisere selskabets afgørelse.

8. 69.875

Herefter, og idet det af klagerens repræsentant i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann